

ነገር ሓውዜን ናባይ አበለ?: ዳህሰሳ ቅንያት

By Seife Hailu

ሓውዜን በዓቲ ምስሕሓብ ህዝብን ምምሕዳርን ምኻን ካብ ትጅምር እንሆ ክልተ ወርሒ ኮይኑ። ናይቲ ምስሕሓብ ቀንዲ ምክንያት ዝኾነ ናይታ ከተማ ናይ ደረጃ ዕብይት ሕቶ'ውን ክሰብ ሓዚ ርትዓዊን መእመናይን መልሲ ኣይረከበን። እንታይ ደኣ እዩ እቲ ሓዲሽ ነገር?

እቲ ሓዲሽ ነገር ኣብዛ ዘሕለፍናያ ሰሙን ኣባላት ማሕበር ልምዓት ሓውዜን ምስ ገለ ላዕለዎት ሓለፍቲ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር እታ ወረዳን ዝተፈላልዩ ናይ ሕብረተሰብ ክፍሊ ዝውክሉ ነበርቲ እታ ከተማን ኣብ ክልተ ዙር ከፊሎም ዝገበርዎ ዘተን ካብቲ ዘተ ዝተረከቡ ሓዲ ሓዲ ሓዲሽቲ መረዳእታታት እንትፍተሹን ነቲ ጉዳይ ብሓዲሽ መነጽር ክትርእዮ ዘገድዱ ኮይኖም ምርካቦም እዩ። ፈለማ ግን ብዛዕባ እቶም ክልተ ዙራት ዘተ ሓዲ ክልተ ክብል። ኣብቲ ናይ መጀመርታን ኣብ ሓውዜን ዝተካየደን ዘተ ኣነ ብኣካል ኣይተረከብኩን። ኣብቲ ካልኣዊ ዙርን ኣብ መቐለ ምስ ዋና ኣመሓዳሪ ወረዳ ሓውዜን ዝተገብረ ዘተ ግና ተረኪቦ ተሳቲፊ እዩ። ከም ናተይ ግምገማ ኣብ ክልቲኦም (ናይ ሓውዜንን ናይ መቐለን ማለት እዩ) ዘተታት ዝነበረ ኣፈላላይ ናይ ተሳተፍቲ ቁጽሪን ዓይነትን ጥራሕ እዩ ኢልካ ምውሳድ ይከኣል። ዋይ ዋይ ረሲዐ እባ። ኣብ ኣገባብ ኣተኣላልያ እቲ ዘተ'ውን እባ ዓብይ ኣፈላላይ ነይሩ ዝበሉኒ ኣለው። ከም ናቶም ኣበሃህላ እቲ ናይ መቐለ ዘተ ኣዝዩ ዝሓሸ እዩ። ከምቲ ናይ ሓውዜን ሓይሊ መልጢ፤ ምፍጣጥን ሃይለ ቃልን ዝተመልኦ ኣይነበረን። እዚ ከምዚ ኢሉ እናሃለወ ግና ብመሰረታዊ ትሕዝቶኦም (ማለት ብዝነበሮም ዓላማ፤ ኣጀንዳ፤ ዝተልዓሉ ነጥብታትን ክትዓትን ፤ውጻኢትን...ወዘተ) እንትምዘኑ ክልቲኦም መድረኻት ዘተ ንዓይ ሓዲ ኮይኖም እየ ረኪብዮም። ማለት'ውን **ዓላማኦም** ሓዚ ተፈጥሩ ዘሎ ምስሕሓብ ህዝብን ምምሕዳርን ምእላይን ናብ ቀጻላይ ናይ ልምዓት ምድግጋፍ ምእታውን **ኣጀንዳኦም** ድማ ነቲ ምስሕሓብ ቀንዲ ምክንያት ዝኾነ ናይታ ከተማ ናይ ደረጃ ዕብይት ሕቶ ርትዓዊን/ መእመናይን ፍትሓዊን መልሲ ንክረክብ እንታይ ክግበር ኣለዎ ዝብል ጉዳይ ምርኣይ ዝብሉ እንትኮኑ ኣብቲ ዘተ ዝተልዓሉ ነጥብታትን ክትዓትን ድማ ከም ዝስዕብ ተጠማሮም ክቅመጡ ይከኣሉ። ኣብዚ ኣንብብቲ ልቢ ክብሉለይ ዝደሊ እዞም ዝስዕቡ ነጥብታት ብናይ ባዕላይ ኣረዳድኣ ዘቅረብኩዎም ደጎምበር ሙሉእ ቃለ ጉባኤ ናይቶም ዘተታት ዝውክሉ ኣይኮኑን ስለዚ ዝተርፉ ብዙሓት ከም ዝህልዉ ምስትውዓል የድሊ። ሓዚ ናብቶም ነጥብታት;

1. ነጥቢ ሓደ : እቲ ሕቶ ብዝምልከት

ሙብዛሕቲአና ክሳብ ሓዚ ዝነበረና ኣረዳድኣ እቲ ከተማና ንደረጃ ዕብየት ዘድልዩ መሰረታዊ ረቓቓታት ስለ እተማልእ “ብርኪ ዕብየት ከተማነት” ይፈቀደላ ዝብል ሕቶ ሕቶ ህዝቢ ከተማ ሓውዜን ጥራሕ እምበር ሕቶ ምምሕዳር እታ ወረዳ’ውን ከም ዝኮነ ኣይኮነን ነይሩ። ካብቲ ዘተ ዝተረዳእኩዎ ግና እቲ ሕቶ ሕቶ ምምሕዳር እታ ወረዳ’ውን ከም ዝኮነ እዩ።እዚ ዝበልኩሉ ምክንያት ዋና ኣመሓዳሪ ወረዳ ሓውዜን ኣብቲ ዘተና “እቲ ሕቶ ብመሰረቱ ቅኑዕ ናይ ህዝቢ ሕቶ እዩ፤ ኣጀማምራኡ እውን ጽብቕን ናትና ድጋፍ ዝግበእን እዩ ነይሩ ዋላካ ኣብ ከይዲ ኣብ ኣቀራርባ እቲ ሕቶ ብውሓዳት ውልቀሰባት ዝተንጸባረቁ ዘዩድልዩ ሓላፍ ዘላፍ እንተጋጠሙ” ክብሉ ስለ ዝሰማዕኩዎም እዩ። ብርግጽ ኣብዚ ሓደ ንጎኒ ዝገድፎ ግን ድማ ዘዛራርብ ሕቶ ኣለኒ; ኣብቲ ሕቶ ህዝቢን ምምሕዳርን ኣፈላላይ እንተደኣ ዘይነበሮም ደኣ እቲ ምስሕሓብ ካቢይ መጺኡ? ዝብል ሕቶ። ዝኮነ ኮይኑ እቲ ዝድለ ፍረ ነገር ኣብ ርትዓውነትን ፍትሓውነትን እቲ ሕቶ ክልቲኦም ወገናት (ህዝብን ምምሕዳርን) ሓደ ዓይነት ኣረዳድኣን ድልየትን ከም ዘለዎም ካብ ኣንደበት እቶም ዋና ኣመሓዳሪ መረጋገጺ ምርካብና እዩ። ነዚ ስዒቡ ዝሕተት ሕቶ ድማ እኒህኒ:“እሞ”ኸ ደኣ ኣብዚ ሕቶ ዝተፈለየ ኣረዳድኣን ድልየትን ዘለዎ ኣካል መን እዩ ዝኒህ?”ዝብል ።ካብዚ ተበጊስና ድማ እዚ ኣካል ኣብቲ ወረዳ ክንረክቦ እንተዘይክኢልና ኣብ ዘባን ክልልን ክንእልገን ስለ እቲ ዝተፈለየ ኣረዳድኣኡን ድልየቱን (እንተሃልይዎ ማለት እዩ) ድማ ክንሓቶን ንገደድ እብል። ነዚ ድማ ሕቶ ምሕታትና ብዘይምቁራጽ ይቀጽል።።

2. ነጥቢ ክልተ: ነቲ ሕቶ ክሳብ ሓዚ ዝተውሃቡ መልሲታት ብዝምልከት

ነቲ ሕቶ ክሳብ ሓዚ ክወሃቡ ዝጸንሑ መልሲታት ብቁጽሪ ዳርጋ ናብ ሸውዓተ በጺሑም እዮም። ከም ጉዳይ ኣስፋልት፤ ሴፍቲነት (safetynet)፤ ውድድር ንግዲ(trade competition)፤ ሳምፕል (sample) ፤ ፖለቲካዊ ውሳኔውዘተ ዝኣመሰሉ ምክንያታት ማለት እዩ። ምስ ዋና ኣመሓዳሪ ወረዳ ሓውዜን ኣብ መቐለ ኣብ ዝነበረና ዘተ ከም ዝተሓበረልና እንተኮይኑ ግና ሳምፕል (sample) ከም ምክንያት ተወሲዱስ ሓውዜን ከም ዝተረፈት ካልኣት ድማ ከም ዝሓለፉ እዩ። ኣብዚ መዳይ እቶም መመሓደሪ “ጉዳይ ዕብየት ከተማን ጉዳይ ምምሕዳርን” ፈሊና ንክፈልጥ ድማ ሚዒዶምና። ከም ኣበሃህላኦም እቲ ብሳምፕል (sample) ናይ ምምሕዳርን ዘይምምሕዳርን ጉዳይ ንሓውዜን ዕቢታ ኣይትንክፋን ክትዓቢ እያ ናይ ምምሕዳራዊ ለውጢ ጥራሕ እዩ እቲ ለውጢ። ሓቂ ንምዝራብ እዚ ኣበሃህላ ከይተረደኣኒ እዩ ወጺኡ። ንገለገሊኦም እንተሓተትኩ’ውን ነገላም’ውን ከም ዝተደናገሮምን ከም ዘየእመኖምን እየ ተረዲኡ።

ይኹን ደአምበር እዚ ናይዞም አመሓዳሪ መልሲ ቅድም ክብል ክቡር ኣቶ በየን መክሩ ነቲ ሕቶ ምስ ዝሃብዎ መልሲ(እቲ ደረጃ ዕብየት ናይ በጀት ይኹን ካልእ ድጋፍ ኣፈላላይ ኣይፈጥርን ዝብል) ምምስሳል ሰለ ዝረኣኩሉ ዝስዕብ ሕቶ ክልዕለሉ ገይሩኒ። እቲ ሳምፕል (sampling) ምምሕዳራዊ ለውጢ ዘምጽእ እንተተይኑ ደኣ እቲ ዝዓበየ ጥቅሚ ይህብ ኣሎ ማለት ኣይኮነን ድዩ? ንምንታይ ዲናማ ስለ “institutional capacity building or even transformation” ከም ሃገርን ክልልን ቀትርን ለይትን ነውሪ ዘለና። ረብሓ ዘይብሎም እንተዝኮኑ ንምንታይ? እቲ ምሽጥር ምምሕዳራዊ ለውጢ ዘይብሉ ምሕደራ ዋላካ እኹል ፋይናንሲያዊን ንዋታዊን ሃፍቲ ይሃልዎ ሰሉጥ ልምዓት ምምጻእ ኣይክእልን ዝብል እዩ ዝመስለኒ። ስለዚ እቲ ብሳምፕል (sampling) ኣቢሉ ዝመጽእ ምምሕዳራዊ ለውጢ እንተነኣሰ እታ ከተማ ናይ ባዕላ እቶት ኣብ ምንታይ ናይ ልምዓት ሕቶ ከም ትውዕሎ ክትውስን ዘክእላ ዓብይ ናይ “self-governance” ዓቕሚ እንተፈጠሩላ ቀሊል ረብሓ እዩ ስለዚ መጻእን ቀረየን ያው እዩ ክበሃል የብሉን። ዓብይ ረብሓ ዘለዎን ዘድልዎን ስለ ዝኮነ ዝብል ሓሳብ ኣለኒ።

ካለእ ብወገን ዋና አመሓዳሪ ዝቀረበን ከመይ ድዩ ነገሩ እቲ ጉዳይ ግዲ ናይ ወረዳ ምምሕዳርን ገለን ኢልካ ዝሕለፍ ኣይኮነን ክብል ዝገበረኒን ጉዳይ ድማ እኒህ። “እሺ ብሳምፕል (sampling) ተሰሪሖ ተባሂሉ። ሳምፕል (sampling) ማለት ከመይ ድዩ ድኣ ዝሰርሕ? ሳይነሳዊ ዝኮነን ንህዝቢ ግልጺ መብርሂ ክህብ ብዝክእል መልክዑ ኣይኮነን ድዩ ዝሰርሕ? እዚ ሳምፕል (sampling) ንገሊኡን ከመይ ኣሕሊፉ ንገሊኡን ከመይ ኣትሪፉዎን? ወዘተ...”ንዝብሉ ሕቶታት ንክብርሁ ኣብ ዝተሓተትሉ እዎን እቶም አመሓዳሪ ብዛዕባ እዚ ሳምፕል (sampling) ዝብሃል ጉዳይን ከመይ ከም ዝሰርሕን ኣፍልጦ ከም ዘይብሎምን (የግዳስ ንባዕሎምውን ከም ዝሓቱን)ጥራሕ ግን ብመንግስቲ ክልልን መሪሕ ውድብን ከም ምክንያት ተዋሂብዎም ንሕብረተሰብ የረዳኡሉን ክእምንሉ ይፍትኑ ከም ዘለውን እዩም ሓቢሮምልና። በዚ ኣቢሎም ድማ እቶም አመሓዳሪ እቲ ሓውዜን ደረጃ ዕብየት (ይጥቀማ ይጉዳእያ ብዘየገድሱ--መንግስቲ እካ ዝጠቅም ምበር ዝጎድእ ዝኮነ ይኹን ዓይነት ፕሮግራም ከም ዘየተኣታትው እዩ ዝእመን) ዘይረከበትሉ ምክንያት ከይዱ ከይዱ ውድባዊን ፖለቲካዊን (ብናቶም ኣገላልጺ ምምሕዳራዊን) ከም ዝኮነ እዩም ገሊጾምልና። ነዚ እዩ እምበኣር ነቲ ናይ ሓውዜን ጉዳይ ብሓዱሽ መንጽር ምርኣይ ክድሊ እዩ ዝብል ዘለኩ። እንታይ ዓይነት ሓዱሽ መንጽር? ትኩረቱ ናብቲ ማእከል ናይቲ ውሳኔ እዩ ተባሂሉ ዝጥቀስ ዘሎ ክልላዊ መዋቅርን መሪሕ ውድብን ዝገበረ መንጽር እዩ ክድሊ። ምክንያቱ ወረዳ ምምሕዳር ናይቲ ውሳኔ በዓል ዋና ዘይምካኑ እናገለጸልናን ከም ውጻኢቱ ድማ ናይቲ ውሳኔ ምክንያት ንምብርህራህ ዘኸኸል ምሉእ ፍልጠት ከም ዘይብሉ እናሓበረልናን እናሃለወ ትኩረትና ኣብኡ ምግባር ትርጉም ዘለዎ መሲሉ ስለ ዘይተሰመዐኒ። ነቲ ክልላዊ መንግስቲን መሪሕ ውድብን እንቅርብ ሕቶ ድማ “ከምቲ ብስፍሓት ዝንገር ዘሎ ሓውዜን ደረጃ ዕብየት ዘይረከበትሉ ምክንያት ብውድባዊን ፖለቲካዊን

(ምምሕዳራዊን)ውሳኔ እንተኮይኑ እንታይ ዓይነት ናይ ፖለቲካ ውሳኔ? ግንግምንታይን ዝብል ይኸውን። ከም ናተይ እምነተይ እዚ ሕቶ ንምልዓል እኹል ምክንያት እኒህና። ። ቀዳማይ ነገር ነቲ ጉዳይ ኣመልኪትና ምስ ገለ ሓለፍቲ ቤት ጽሕፈት ህወሓት ሓደ እዋን ኣብ ዝገበርናዮ ዘተ ጉዳይ ደረጃ ዕብየት ከተማ ቴክኒካዊ ጉዳይን ብዝምልከቶ ናይ መንግስቲ ቢሮ ረቓሕታት (መለክዕታት) መሰረት ገይሩ ዝውሰን እምበር ብህወሓት ዝውሰን ጉዳይ ፖለቲካ ኣይኮነን ዝብል መብርሂ ተዋሂቡና ነይሩ። ብተወሳኪ ድማ እዚ ናይ “ፖለቲካ ውሳኔ እዩ” ዝብል መልሲ ምናልባት ናይ ውልቀ ሰባት/ኣካላት ፖለቲካ ክኸውን እንተዘይኮይኑ ዕላዊ መልሲ መንግስቲ/ ውድብ እዩ ኢልካ ክውሰድ ዝኸእለሉ ስነ-ምግባር ንኩላትና ክረእየና ኣይከኣለን(ምናልባት መልሲ ክኸውን ይክእል እዩ ብምባል ሓላፍነት ወሲዱ ክትንትን ዝክእል ወገን እንተሃሊዩ ግና መርተዖታቱ ክቅርብን ክረድእናን ይክእል ይኸውን)። ስለዚ እቲ ውሳኔ ናይ ብሓቂ ምስ መንግስቲ/ ውድብ ዝተሓሓዘ ድዩ ወይስ ገለ ክራይ ኣከብቲ (ካብ ክልል ክሳብ ወረዳ ዝተዘርግሑ ክኮኑ ይክእሉ) ዉልቀ ሰባት/ኣካላት እዮም ብሽም “መንግስታዊ / ውድባዊ ውሳኔ እዩ” ድክመቶም ንምሸፋን ክሸቅጥሉ ዝፍትኑ ዘለው ዝብሉ ጉዳያት ፈሊካ ንምፍላጥ እዚ ሕቶ ምሕታትን መልሲ ምርካብን ዕዘዝ ረብሓ ኣለዎ። ብኡ ኣቢልና ድማ እቲ ኣብ መንጎ ብሓለፍቲ ቤት ጽሕፈት ህወሓት ዝተውሃብና መብርሂን ብዋና ኣመሓዳሪ ወረዳ ሓውዜንን ካልኣትን ከም ምክንያት ተጠቂምኩም ኣእምንሉ ተባሂሉ ተዋሂቡና ዝብሉና ዘለው “መንግስታዊ/ውድባዊ ውሳኔ እዩ” ዝብል ምክንያትን ዘሎ መሰረታዊ ተቃርኖ ንምግላጽ የክእለና። ኣየነኡም ሓቀኛታት ኣየነኡም መጭብርብርቲ ከም ዝኮኑ ድማ ንዕዘብ።

3. ነጥቢ ሰለሰተ፡ ቀጻሊ አንፈት ብዝምልከት

ብሓፈሻ እቲ ምስ ምምሕዳር ሓውዜን ዝተገብረ ዘተ ውጻኢታዊ ነይሩ ምባል ይክእል እዩ። ምክንያታይ ግን እቲ ዘተ ነቲ መሰረታዊ ናይ ሓውዜን ሕቶ ስለ ዝመለሰ ኣይኮነን። ኣይመለሰን ነገር ግን እቲ ሕቶ ንመን ክቀርብን ብመን ክምለስ ክም ዝግበኦን ሓቢሩልና እዩ። እዚ ባዕሉ ዓብይ ውጻኢት ይመስለኒ። ብተወሳኪ'ውን እቲ ሕቶ ቅኑዕ ናይ ህዝቢ ሕቶ ጥራሕ ዘይኮነስ ናይቲ ምምሕዳር ውን ምካኑ እምነት ዝተተሓሰሉ ዘተ እዩ ነይሩ። እዙይ ታይ ማለት እዩ? እዙይ ማለት ንዓይ እቲ ምምሕዳር ክም መጠን በዓል ዋና እቲ ሕቶ ኣዕጋቢ መልሲ ንክረክብ ምስ ህዝቢ ኮይኑ ይሓትትን ነቲ ሕቶ ብሕጋዊን ሰላማዊን መንገዲ ናብ ዝምልከቶም ኣካላት መንግስቲ (ክልል ይኩን ፈደራል) ብምቅራብ ፍታሕን መብራህርህን ንምርካብ ንዝንቀሳቀሱ ወገናት'ውን ብኩሉ ዓቕሙ ደጋፊ ኮይኑ ይርከብን ማለት እዩ። ብካሊእ ኣበሃህላ ድማ ምስዚ ተታሓሲዞ ኣብዘም ወገናት ብገለገለ ውልቀ ሰባት እቲ ምምሕዳር ዝበጽሑ ዝነበሩ በደላት (ዘይሸምካ ምጥቃን፤ ጸርፊን ምፍርራሕን፤ ምእሳርን ምንግልታዕን ወዘተ) ክከታተልን ክእርምን ክሰርሕ እዩ ማለት እዩ። ስለዚ በዚ መንጽር እቲ ውጻኢት ዓብይ እዩ ምባል ይከኣል። ኣብዚ ከዘራርብ እንተኮይኑ ተግባራዊነቱ ዝምልከት እዩ። ከመይ ክትትል ይግበረሉ? ዝብል። ኣብዚ ኣብቲ ዘተ ዝተሓበረ ሓደ አንፈት ነይሩ-እቲ ማሕበርን ምምሕዳር እታ ወረዳን ብቀጻልነት ዝራከቡሉ መድረካት ምሓዝ ዝብል- ስለዚ ነዚ ኣስፊሕካን ጸንቂቅካን ምጥቃም ዝከኣል ይመስለኒ። ካልኣት መግረጺታት እንተሃሊዮም ውን ኣብ ክይዲ ምፍታሽ ስለ ዝከኣል ዓብይ ጸገም ኣይመስለኒ። ዝኮነ ኮይኑ እቲ ሓደ ኣብቲ ዘተ ዝተነጻረ አንፈት እቲ ሕቶ ብሕጋዊን ሰላማዊን መንገዲ ክሳብ ዝቀረበ እዋን ክሳብ ናይ መወዳእታ መዕገቢ መልሲ ዝረክብ ቃልሲ ንዝገብር ኣካል እቲ ምምሕዳር ድጋፍ እምበር ተቃውሞ ከም ዘይብሉ ዝብል እዩ። ኣብዚ ምናልባት ቀጻሊ ዘተን አንፈት ምንጻርን ዘድልዮዝብሎ እቲ ሕቶ ብ መንን ብከመይን ይቅረብ ዝብል ጥራሕ እዩ ክኸውን። ምክንያቱ ናብ መን ይቀርብ ዝብል ተነጻሩ እዩ-ናብ ወረዳ ወይ ዞባ ክኸውን ከም ዘይክእል ኣብቲ ዘተ ግንዛብ ተታሒዙሉ እዩ። ስለዚ ከምቲ ዝተብሃለ ናብ ክልል መንግስቲን መሪሕ ውድብን እዩ ክኸውን።

ካሊእ ኣብቲ ዘተ ከም አንፈት ዝተቀመጠ ነጥቢ እቲ ማሕበር ልምዓት ሓውዜን ንህዝብን ምምሕዳርን እታ ወረዳ እንታይ ዓይነት ናይ ልምዓት ሓገዝ ክገብር ከም ዝክእልን ከም ዝግበኦን ዝምልከት እዩ ነይሩ። ኣብዚ ትኩረት ዝተውሃቦ ጉዳይ እቲ ሓዚ ተፈጢሩ ዘሎ ምስሕሓብ ህዝብን ምምሕዳርን ንምእላይ ናይ ዘተን ምርድዳእን ሓበራዊ መድረካት ምምቕቓው ዝብል እዩ ነይሩ። ብወገን እቲ ምምሕዳር እዚ ንምግባር ጸገም ከም ዘይብሉ እዩ ተነገሩ። ስለዚ ሓዚ'ውን ንተግባራውነቱ ምክትታል ጥራሕ እዩ ክድሊ። ካልእ በዚ መዳይ ዝተተሓዘ አንፈት እቲ ወረዳ ብሓገዝ እቲ ማሕበር ክሸፈንሉ ዝድልዮም ንጥፊታት ልምዓት ምንጻር ዝብል እዩ ነይሩ። በዚ መሰረት እቲ ምምሕዳር ናይቲ ማሕበር ሞያዊ፤ ንቃታዊን ፋይናሲያዊን

ድጋፍ የድልየና እዩ ዝበሎም ዋና ዋና ሴክተራት ልምዳት ከም ትምህርቲን (ብፍላይ ድማ ናይ ውሽጢ ናውቲ ኣብ ምምላእ) ናይታ ከተማ ናይ ወሽጢን ውሽጢ መንገዲን ካልኣት መሰረተ ልምዳትን ብምጥቃስ ኣረዲኡ።ኣብ መወዳእታ ድማ እቲ ማሕበርን ምምሕዳርን ዝርዝር ትልምታቶም ብምንባብ ኣብ ምንታይ ክደጋገፉ ከም ዘለዎም ኣብ ቀጻሊ ነጻሮም ከም ዝንቀሳቀሱ ምርድዳእ ተገይሩ። ብምካኑ ድማ እዙይ ካብ ነቲ ሕቶ ምምላስን ምእላይ እቲ ተፈጢሩ ዘሎ ምምስሕሓብ ህዝብን ምምሕዳርን ቀጸሉ ዕግበት ዝህብ ውጻኢት ኮይኑ እየ ረኪበዮ። ንተግባራውነቱ ድማ ንቀሳቀስ እብል።

ከም መደምደምታ ድማ እዙ ዝስዕብ ኣቀምጥ ኣለኩ። እቲ ሕቶ ቅኑዕ ናይ ህዝብን ምምሕዳርን (ሐዚ ዝበጽሕናሉ ሓዳሽ ነገር) ሕቶ ነገር ግን ዘይተፈተሐን መዕገቢ ሙብርሂ ዘይረከበን ኮይኑ ይቅጽል ኣሎ። ነገር ግን ሐዚ እቲ ናይ ውሳኔን ሙብርሂን ዝርከብሉ ቦታ ክልል ምካኑን ስለ ዝተነጻረ ሐዚ ውን ምድፋእ የድሊ እብል። ኣብዚ እቲ ምምሕዳር ውን ዝድግፍ ኮይኑ ምርካቡ ተወሳኪ ሓይሊ ገይርና ንጠቀመሉ። ካሊእ እቶም ብገለገለ ውልቀ ሰባት እቲ ምምሕዳር ዝበጽሑ ዝነበሩ በደላት (ዘይሸምካ ምጥቃን፤ ጸርፊን ምፍርራሕን፤ ምእሳርን ምንግልታዕን ወዘተ) እቲ ምምሕዳር ብተግባር ክእርሞም ምእንቲ ነቶም ንፍጠሮም ዝተበሃሃልናዮም ሓበራዊ መድረካት ብግቡእ ብምጥቃም ንስራሕ። ብተወሳኪ ድማ ኣብቲ እቲ ምምሕዳር ካብቲ ማሕበር ይደልዮም እየ ኢሉ ዘቀመጦም ናይ ሞያዊ፤ ንዋታዊን ፋይናንሲያዊን ድጋፋት'ውን ድጋፍ ብምሃብ ንጡፋት ተሳተፍቲ ንኩን እብል። ኣብ ቅንያት ሓውዜን ኣመልኪቱ ዝነበረኒ ምልክታ እምበኣርክስ ነዚ ይመስል። ወደሓንኩም!!!